

2005. – 164 с.

3. Олійник А. Ю. Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні : монографія / А. Ю. Олійник. – К. :Алерта, КНТ, Центр навчальної літератури, 2008. – 472 с.

4. Приватне життя і поліція. Концептуальні підходи. Теорія та практика / відп.ред. Ю. І. Римаренко . – К., 2006. – 260 с.

Гавриш Б.О.,

*курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Тінін Д. Г.,

*викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
факультет підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ПРАВА ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА: ОСНОВНІ ЦІННОСТІ

Права людини і громадянина – це один з найважливіших інститутів, який отримав розвиток не тільки в конституційному праві, а й в теорії права та в інших гілках законодавства. В другій половині ХХ ст. цей інститут вийшов на перше місце, як в державному плані, так і в міждержавному плані. Інститут прав і свобод людини і громадянина представляє один з найбільш значущих висновків правового розвитку суспільства, починаючи з давніх часів аж до наших часів, коли права людини стали неодмінним атрибутом демократичної правової держави. [1]

В основі концепції прав людини взагалі лежать дві основні цінності: перша - це людська гідність, а друга - рівність. Права людини можна розуміти як щось, що визначає базові норми, потрібні для того, щоб жити з почуттям гідності, і їх універсальність випливає з того, що, в цьому всі люди рівні. Ми не повинні і не можемо тут когось виділяти. По суті, щоб прийняти концепцію прав людини, досить лише визнання цих двох переконань або цінностей, і навряд чи хто-небудь стане з ними сперечатися.

Саме тому права людини отримують підтримку з боку всіх світових культур, всіх цивілізованих урядів і всіх основних релігій. Майже повсюди ви-

знано, що влада держави не може бути безмежною або довільною, вона повинна бути обмежена необхідністю забезпечити хоча б мінімальні умови всім, хто знаходиться під її юрисдикцією, щоб вони могли жити з почуттям людської гідності. [2]

Але розглянемо ситуацію, яка була раніше. З давніх часів були ті, хто прагнув до вершин влади і його на цьому шляху не зупиняло абсолютно нічого. Тому з курсу історії ми знаємо, що раніше були ті, хто мав рабів як гарну робочу силу, про це є багато згадок за часів рабства та панщини в XIV – XVI ст. Саме в ці часи за права та свободу нашого народу, а також людини в цілому вів національно-визвольну війну Богдан Хмельницький. І така ситуація була не лише на території сучасної України та її нинішніх сусідів, таке становище було по всьому світу.

Все ж таки з роками люди почали розуміти, що всі люди рівні в правах від народження, тому це повинно змінюватися з роками, і почали активно боротися за свої права. Проводилися масові повстання, бунти заради рівності прав всіх людей. [3]

Європа одна з перших почала перетворюватися в кращу сторону і почала випускати збірники прав людини. У грудні 2000 р на саміті країн - учасниць ЄС в Ніцці був прийнятий воістину доленосний для цього міждержавного об'єднання документ - Хартія основних прав Європейського союзу. Хартія основних прав 2000 р. істотно модифікувала сформований підхід до класифікації основних прав і свобод людини, відійшовши від загальноприйнятої, «класичної» схеми їх розподілу на права першого і другого поколінь. Всі передбачені Хартією права розподілені по главам і систематизовані на основі таких фундаментальних цінностей, як гідність, свобода, рівність, солідарність та ін. В сучасних умовах Європейський союз просто немислимий без основних, фундаментальних прав людини, без їх реального та ефективного захисту. Більш того, саме принцип прав і свобод був спочатку покладений в основу взаємовідносин країн - учасниць міждержавного об'єднання, їх громадян і юридичних осіб, в основу формування єдиного загальноєвропейського правопорядку. Саме до такого висновку можна прийти, якщо уважно проаналізувати зміст основних установчих договорів ЄС, інших правових актів і документів, що безпосередньо стосуються прав людини, а також практику Суду Європейських співтовариств в даній області.

Отже, проаналізувавши все вище сказане, можливо сказати, що Європа стала однією з тих, завдяки кому почався прогрес в цьому напрямку.

Література:

1. Алексі Р. Теорія дискурсу і права людини / Р. Алексі // Філософія права і загальна теорія права; пер. з англ. С. І. Максимова, О. О. Уварової. – 2013. – № 1. – С. 73–98.
2. Griffin J. On Human Rights / J. Griffin. – Oxford : Oxford University Press, 2008. – 360 p.
3. Пейн Т. Права людини / Т. Пейн ; пер. з англ. І. Савчак. – Львів, 2000. – 288 с.